

Как започна всичко...

Идеята за проект „Региони за устойчива промяна“ възникна по време на изпълнението на проект Greening the Regional Development Programmes (GRDP), съфинансиран от програма ИНТЕРРЕГ IIIС, който продължи от юли 2004 до октомври 2007 г. Проект GRDP включваше следните основни аспекти:

- обмяна на опит и споделяне на примери за добри практики, отнасящи се до интеграцията на екологичната устойчивост в програмите за регионално развитие;
- развитие на методологията за изпълняване на тази задача;
- участие на 17 партньори, както и на над 20 свързани организации;

През 2007 г. седем от партньорите по проект GRDP проявиха интерес за продължаване на успешното сътрудничество. Тъй като климатичните промени са приоритетен въпрос за регионите, те решиха да създадат партньорство, което да ги подпомогне при преминаване към нисковъглеродна икономика и осигуряването на икономическо, социално и екологично благополучие. Проектното предложение беше прието с бюджета от 2,099,980.64 евро. Дейностите по проекта бяха представени на първата среща, проведена в конферентния център на REC през декември 2008 г.

Signpost

Криза и възможност: Как регионите могат да отвърнат на климатичните промени

Когато работата по този бюлетин започна, могъщата река Дунав преля и превърна красивата градина на REC в езеро. Докато нашето работно място ни създаваше чувството, че сме във Венеция, наводнението ни напомни за нашата уязвимост и за разрушителната сила на природата. Учените предоставят доказателства, че климатът на Земята се променя по-бързо от очакванията. Редица природни бедствия са свързани с изменението на климата: екстремните промени във времето причиняват глад, лишават хората от домовете им и обричат милиони на гибел. Но природата не е основната причина: вината лежи върху индустрията, правителствата и хората, чиито неустойчиви практики за производство и потребление допринасят за високите нива на парникови газове. Проблемът се задълбочава и от липсата на бързи действия за постигане на значителна промяна.

НАВОДНЕНИ: Градината на REC временно превърната в езеро с лодки. Градината на REC временно превърната в езеро с лодки

Китайският символ за „криза“ се състои от два елемента: „опасност“ и „решаващ момент“. В контекста на климатичните промени, решаващият момент или възможността е в потенциала на еко-иновациите и „зелените“ индустрии да създадат работни места, да подпомогнат икономическата трансформация и да премахнат вредните и неустойчиви практики на производство и потребление. Научните постижения и политическите анализи подпомагат процеса на своевременна промяна. Едно от най-значимите проучвания в последните години - Докладът на Стърн за Икономиките на климатичните промени (2006) разглежда проблема от перспективата разходи - ползи и заключава, че ползата от решителните, ранни действия далеч надхвърлят разходите. Обръща се внимание и на сложните политически предизвикателства, които се появяват при управляване на преминаването към нисковъглеродна икономика и в сигурността, че обществата са способни да се адаптират.

Със силната си автономия и политическа свобода на действие европейските региони са добре разположени, за да работят в посока на устойчив икономически растеж чрез политики, стратегии и други конкретни мерки. Ключовата роля на проект „Региони за устойчива промяна“ е да даде на регионите методическите средства за преминаване към нисковъглеродна икономика. Съфинансирано от програма ИНТЕРРЕГ IVC, проектното партньорство обединява региони с различни нива на подготовка за справяне с климатичните промени. Съзнавайки нуждата от съвместен подход, партньорите са готови да обменят опит и да споделят резултатите от усилията си през трите години на изпълнение на проекта. Този пръв бюлетин ще представи дейностите по проекта от неговото започване.

Венелина Върбова, Координатор на проект RSC

Съфинансиран от Европейския фонд за регионално развитие

Осъществен чрез програма ИНТЕРРЕГ IVC

Начална оценка за идентифициране на характеристиките на климатично сигурен регион

Проект RSC подпомага регионите в техните усилия да посрещнат предизвикателствата на климатичните промени чрез проучване и споделяне на подходи, добри практики и инструменти за развитие на устойчиви нисковъглеродни икономики.

Първата стъпка в партньорското сътрудничество се състои в изготвяне на преглед на общото състояние на регионите. Началната оценка ще определи какво се има предвид под „климатично сигурен“ регион и защо е решаващо да се интегрират въпросите, свързани с климатичните промени в програмите за регионално развитие и другите регионални политики. Въз основа на резултатите от проучването ще бъде разработен набор от индикатори, които да подпомогнат регионите в усилията им за създаване на климатично сигурен регион. За три от партньорските региона ще се разработи макроикономически анализ за начините, по които регионите могат да постигнат идеално, климатично гъвкаво състояние.

Чрез въпросник екипът на проекта започна да събира информация от всички партньори, който включваше данни за енергетиката, подходи за интегриране на въпросите за климатичните промени в програмите за регионално развитие и съдържанието на регионалните стратегии и мерки за адаптиране към тях. По време на събирането на данни стана ясно, че мнозинството от партньорите изпитват трудности в осигуряването на сравнима и правдоподобна информация за енергийния профил на региона. Липсата на информация по енергийните и климатичните въпроси на регионално ниво подчерта важността на проекта, някои партньори трябваше да направят големи усилия, за да осигурят подходящи данни за анализ. Заключенията от анализа ще бъдат представени през септември по време на следващото съвещание по проекта.

Целта на доклада е да се създадат „въглеродни“ профили на партньорските региони чрез представянето на тези аспекти от икономиката, политиката и политическите и социални динамики на всеки регион, които имат най-голямо въздействие върху неговата въглеродната „характеристика“ на региона. Докладът ще изследва най-важните въпроси свързани с климатичната сигурност като емисии на парникови газове; консумация на енергия; дял на възобновяемите енергийни източници; политическа рамка; институционален капацитет; социалната и политическа осведоменост и готовност и финансовите инструменти.

ПАРТНЬОРИ ЗА ПРОМЯНА: : (по часовниковата стрелка от горе в ляво) Първа среща в REC; Корнуълският бряг; селско стопанство Ле Марке; Птиците в България; Естуарът на Фал в Корнуъл; дискусии по време на началната среща; вятърни турбини в Делабол; слънчеви панели в Лигурия и Корнуъл

“Регион Ла Риоха се стреми да намали въглеродните си емисии и е разработил план за ограничаване на емисиите от парникови газове и свързани с това политики, включващи Регионална стратегия срещу климатичните промени (2007-2013г.). Регионът силно желае да работи с други региони в Европа с цел обмяна на опит, идеи и да развитие на нови методи.”

Рег. администрация Ла Риоха

Кои са участниците в партньорство Региони за устойчива промяна?

Региони за устойчива промяна (RSC) е три годишно партньорство между 12 организации от Австрия, България, Унгария, Италия, Полша, Малта, Испания и Великобритания. Партньорството има за цел да служи като модел на други региони в Европа, стремящи се към преминаване към нисковъглероден модел на развитие.

Целите на проект RSC

Общата цел е да се развие потенциала на регионите за стимулиране смекчаването и адаптацията към климатичните промени и подпомагане на устойчивото социално-икономическо развитие. Проектът ще подпомогне регионите чрез анализиране на настоящите практики и чрез осигуряване на иновативни инструменти и насоки за борба с климатичните промени на регионални ниво. Капацитета на регионалните администрации ще се подобри чрез обмяна на добри практики за смекчаването и адаптацията към рискови климатични промени.

Очаквани резултати от проект RSC

Проект RSC ще подпомогне интеграцията на въпросите по климатичните промени в регионалните политики със следното:

- Начален доклад за ситуацията в партньорските региони.
- Доклад с индикатори и критерии за нисковъглеродни региони.
- Макро-икономически анализ на три партньорски региона, определящ структурните промени, които са необходими за постигане на нисковъглероден статус.
- Дискусионен доклад за подходите при извършване на екологична оценка/ оценка на устойчивостта при интегрирането на въпросите, свързани с климатичните промени в анализа.
- Семинари за повишаване на капацитета.
- Методическо ръководство за интегрирането на въпросите, свързани с климатичните промени в програмите за регионално развитие.
- Пилотни дейности за внедряване на модела за развитие на „нисковъглероден регион“.

ЗА РЕГИОНИТЕ

Изследваните региони са разнообразни от гледна точка на население, площ и икономика. Най-големият е Пиемонт, Италия, с повече от 4 млн. жители. Няколко региона имат между 1.5 и 2 млн. жители-Долна Селезия (Полша), Централна Унгария и Северната голяма равнина (Унгария), Югозападна България и Лигурия и Ла Марке в Италия. Други имат само над 500,000 жители (Корнуъл, Великобритания) или по-малко (Малта, Ла Риоха, Испания и Бургенланд, Австрия).

Повечето региони в партньорството са с развити икономики в сектора на услугите, а други представляват главни национални градски зони и икономически центрове, като Централна Унгария и Югозападна България -региони, в които е разположена столицата и се обслужват от партньори на национално ниво.

“Малта, като малък остров и с малка по мащаб икономика е много уязвима от климатичните промени. Като член на ЕС и страна, участваща в международните споразумения, свързани с климата, Малта има значителен принос за намаляване на емисиите от парникови газове. Моята агенция има голям интерес Малта да остане издръжлива на ефектите от климатичните промени и да изпълнява международните си задължения. Ние работихме много добре с нашите партньори от проект GRDP и затова се присъединихме към настоящата инициатива, която ще допринесе за по-нататъшен напредък с интегриране на въпросите, свързани с климатичните промени в по-широк регионален мащаб.”

Г-н Мартин Сейшъл
Директор на Защита на околната среда
Малтийски власти по околната среда и планирането

Кратък речник

Адаптация: приспособяване към екологичните, социални и икономически системи в отговор на настоящите или очакваните въздействия на климатичните промени, за да се намали или отстрани възможната вреда и да се използват полезните възможности

Смекчаване: човешката намеса за намаляване на парниковите емисии и увеличаване на природните въглеродни резервоари, целящи да намалят влиянието на климатичните промени

Нисковъглеродна икономика: с ниско потребление на енергия, по-малко замърсяване и по-ниски емисии на парникови газове. Фундаменталната цел е да се постигне по-висока енергийна ефективност, да се използва енергия от възобновяеми източници и се постигне „зелен“ БВП чрез технологични иновации

Нисковъглероден регион: с минимални емисии на парникови газове, в следствие от интегрирането в икономиката на технологии с ниски парникови емисии. Такъв регион включва общности, сгради, транспортиране и технологии, които използват или генерират енергия ефективно и които разграждат или рециклират отпадъците си, за да намалят емисиите на парниковите газове

www.rscproject.org

Контакти:

Венелина Върбова
vvarbova@rec.org

Дора Алмаш
dalmassy@rec.org
(36-26) 504-000

За да се абонирате за бюлетина моля изпратете съобщение на: info@rscproject.org

Партньорите от RSC изразяват готовност да установят връзка с други подобни инициативи, региони и добри практики в тази сфера, както и с компании и/или организации, осъществяващи проучвания по темата.

Редактори: **Дора Алмаш** • **Елн Балтазар** • **Венелина Върбова**

Със съдействието на: **Регион Лигурия** • **Малтийски власти по околната среда и планирането** • **Ла Риоха**

Дизайн и оформление: **Патриша Барна** • **Силвия Магиар**

Коректури: **Рейчъл Хайдиг**

Фотографии: **Андрас Бене** • **Партньорите по проекта**

Издател: **Регионален екологичен център за Централна и източна Европа**

© 2009 – Регионален екологичен център за Централна и източна Европа